

การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

มข./10
68

รศ.นพ.นพดล ทองสกิต

1977-11-16

กู้ภัยการศึกษาพิเศษ
สำนักวิทยบริการ
และเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำนำ

มหาวิทยาลัยเรียกว่า อุดมศึกษา มีความหมายว่า การศึกษาในขั้นสูง ที่จะสร้างมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งในด้านสติปัญญาและความประพฤติ อันดีงาม ข้าพเจ้าไม่อาจจะวางใจว่า นักศึกษาทุกคนที่ก้าวเข้ามาศึกษาใน มหาวิทยาลัย จันกรทั้งสามเริ่งเป็นบัณฑิต จะเข้าใจจุดมุ่งหมายนี้อย่างล่องแท้ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงเรียบเรียงสาระนี้ขึ้นมา เพื่อที่เวลาจะอ่านว่ายังคงความหวังว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยของตนแก่นทุกคน จะเข้าใจจุดมุ่งหมายและคุณค่าอันแท้จริงของชีวิตของตนเอง และวิถีชีวิตของบุคคลต่างๆ ที่อยู่ร่วมกันในสถานศึกษา อันเป็นที่รักของเราระแห่งนี้

ข้าพเจ้าหวังใจว่า เอกสารชิ้นเล็กๆ นี้ จะมีส่วนปลุกเร้าให้นักศึกษา รู้จัก การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตไปสู่ความมีชีวิตอันสมบูรณ์ ที่เรียกกันว่า เป็นบัณฑิต กือ ผู้มีการศึกษาอันอุดมแล้ว

นาย นพดล ทองโสดกิต

รศ.นพ. นพดล ทองโสดกิต

อธิการบดี

คำนับนาการจาก

๖๑๓๐๓๐๐๘๕
๑๑๖๐๖๐๔๘๙

၃၇.၁၀

၆၈

ចុះថ្ងៃ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
សាសនា буд្តី
ព្រះមហាក្សត្រ

ក្នុងពេលវេលាយ៉ាងតាមប្រព័ន្ធទំនើននឹងការបង្ហាញរបស់ខ្លួន
ដូចជាផ្លូវការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ
និងការអភិវឌ្ឍន៍ការបង្ហាញទំនើនដែលបានរៀបចំឡើងដោយរាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ

និងអារម្មណ៍របៀបបង្ហាញ

ការបង្ហាញនិងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន
និងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន
និងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន និងការបង្ហាញទំនើន

លោក លោក លោក

លោក លោក លោក

លោក លោក

លោក លោក

លោក លោក

លោក លោក

การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

รศ.นพ.นพดล ทองโภสกิต
อธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เมื่อมนุษย์มีความเจริญทางสติปัญญามากขึ้น การอบรมสั่งสอนกันโดยอาศัยสัญชาตญาณแห่งการเรียนรู้ในครอบครัวแบบพ่อสอนลูก ย่อมไม่เพียงพอแก่การจะเป็นมนุษย์อยู่กับสังคมของมนุษย์ด้วยกันได้ มนุษย์จึงต้องศึกษาถึงกฎเกณฑ์แห่งการอยู่ร่วมกัน เช่น กฎหมาย วิทยาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ เทวิทยา จิตศาสตร์วิทยา (หรือแพทยศาสตร์ ในปัจจุบัน) ฯลฯ ด้วยเหตุนี้เอง วิทยาการต่าง ๆ เหล่านี้ จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสถานศึกษาที่เรียกว่า มหาวิทยาลัย โดยมีเจตนาرمย์ที่จะให้การศึกษาสร้างอาชญากรรมให้แก่มวลมนุษยชาติ ในลักษณะดังนี้ สถาบันของมหาวิทยาลัยนาลันทา ตั้งขึ้นใน ราช พ.ศ. 1000 ส่วนทางตะวันตกมหาวิทยาลัยแห่งแรก คือ มหาวิทยาลัย คอนสแตนทินอเปิล ตั้งขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน มหาวิทยาลัยเหล่านี้ มุ่งสร้างมนุษย์ให้เป็นผู้มีความรู้ในสรรพวิชา เรียกว่าเป็น พนักงาน มหาวิทยาลัย ในอดีตถือว่าเป็นดินแดนอันเป็นสาгал ผู้ที่สนใจในการศึกษาเล่าเรียนไม่ว่า จะเกิดในประเทศใด สามารถเดินทางไปศึกษาเล่าเรียนได้ โดยปราศจาก การรังเกียจเดียดชันท์ ด้วยเหตุนี้ สถาบันศึกษาอันเป็นสาгалจึงเรียกว่า "University" ครุอาจารย์ที่ให้การสอนโดยมากเป็น นักพรต ส่วนนักเรียนมีทั้ง ลูกชาวบ้านที่เรียกว่า "มานพ" และ พระหรือผู้ที่จะบวชเป็นพระ ขอให้

บรรยายในการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2535
เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2535

สังเกตว่า มหาวิทยาลัย ถือกำเนิดมาจากการด้านศาสนา ดังนั้น คำศัพท์ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาจึงนำมาใช้ในมหาวิทยาลัยมากมายจนทุกวันนี้ เช่น อธิการบดี อาจารย์ ป้าครูกา เป็นต้น

ในเมื่อมหาวิทยาลัยตั้งขึ้นตามความต้องการของสังคม สังคมคาดหวังว่าผู้สำเร็จจากมหาวิทยาลัยจะเป็นศึกษาผู้รอบรู้ มีภาระงานร้ายที่เป็นสุภาพบุรุษ รู้จักการวางแผนให้เหมาะสมต่อการสมัย รู้จักการใช้ภาษา และมีรสนิยมในศิลปอันงดงาม ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย บางคนอาจเป็นนักคิดสามารถวิพากษ์วิจารณ์สังคม โดยตีพิมพ์เผยแพร่ร่วบความคิดในที่สุดสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมขึ้นได้บุคคลเช่นนี้เรียกว่า ปัญญาชน (intelligentsia)

แต่จากการประเมินแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบร่ว่า จุดอ่อนของการศึกษาในแผนทุกแผนที่ผ่านมา อยู่ที่การละเลยปัญหาเรื่อง ตัวบุคลากร ข้าราชการขาดความรับผิดชอบและขาดมีมือในการทำงาน บัณฑิตขาดวิจารณญาณ และความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล ขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดจรรยาบรรณ ทั้งทางวิชาการ และวิชาชีพ บัณฑิตยังไม่สามารถทัอนปณิธานของมหาวิทยาลัยที่จะต้องเป็นผู้นำทางปัญญาที่จะรื้นริ่นสังคม

ฉะนั้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน มหาวิทยาลัยตระหนักรู้ว่าหน้าที่สำคัญที่สุดคือการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และสติปัญญา มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ แผนการผลิตบัณฑิตจึงต้องมีลักษณะเป็นเชิงรุก และเป็นแผนที่มีพลวัตสูง(Dynamism) กล่าวคือ มีความยืดหยุ่นและไวต่อ การเปลี่ยนแปลง สามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา

ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงได้ถูกสร้างขึ้นโดยมีลักษณะทางกายภาพที่ได้เด่นเด่นได้จากจำนวนบริเวณที่ยิ่งใหญ่ประมาณ 6,000 ไร่ และประชากร สามัญชน พระยาอนุมานราชธนได้มอบปณิธานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีองค์ประกอบอันสำคัญประมวลไว้โดยแบบค่ายในดวงตราของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นศูนย์กลางทางปัญญาของอีสาน เอกภัณฑ์กับพระธาตุพนม อันเป็นศูนย์กลางทางจิตใจของอีสาน มหาวิทยาลัยแห่งนี้จะเกริบเกียรติเป็นที่อารักขาของเหล่าเทวดาและมหาวิทยาลัย แห่งนี้จะสดิษฐ์สถาพร ดังแก่นี้ไม่ที่อยู่เบื้องล่าง เรือนแก้วที่ประดับในตรามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบด้วย ๓ มุข อันหมายถึง ปัญญา วิทยา และจริยา ซึ่งขยายความดังไปว่า บุคลในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ไม่ใช่ อาจารย์หรือศิษย์ ต้องครอบด้วยปัญญา รู้จักเรียน คิด และกลั่นกรอง ตามเหตุผล ต้องมีวิทยา คือ ความสามารถนำไปแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง และสังคม และที่สำคัญที่สุดต้องมีจรรยาลงตาม ด้วยคำพูดอ่อนหวานเป็น สติปัจจิบัน และมีสมมารดาวะ รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน สมควรแก่การเทศะ

ในปัจจุบัน สังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่าง ทำให้มหาวิทยาลัยต้องปรับปรุงระบบ และวิธีการสอนภายใต้บริบทของเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะ และความรู้เพิ่มเติมจากการเรียนแบบมुขย์ปากะ โดยการพัฒนาการเรียนแบบพัฒนาตนเอง ซึ่งต้อง อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัย เพื่อสร้างนักศึกษาให้สามารถปรับตัว ได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีหลังจากที่สำเร็จการศึกษาแล้ว จะสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องขณะประกอบอาชีพ

เป้าหมายสำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัย คือ การสร้างนักศึกษาให้ เป็นนักวิชาชีพที่ดี มีวิธีธรรมเกิดวินัยภูมิแพ้ การสร้างสรรค์สังคมทั้งใน ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เพื่อให้เป็นบันทึกที่มีโลกทัศน์กว้างขวาง

และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม ผลผลิตที่จะทำซื้อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัย คือ บัณฑิต ซึ่งมหาวิทยาลัยมีเวลาให้การศึกษาอบรมเพียง 4-6 ปี ดังนั้น เวลาทุกนาทีที่นักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยจึงมีคุณค่าสูงมาก มหาวิทยาลัย ที่มีหอพักเช่นมหาวิทยาลัยขอนแก่นอาจได้เปรียบ เพราะมีเวลาตอบเย็น และตอบกลับคืนเพิ่มขึ้นมาอีก เวลาเหล่านี้ควรเป็นเวลาแห่งการสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับศิษย์ให้แน่นแฟ้น เพราะเป็นโอกาสที่ได้พัฒนาศิษย์ ร่วมสังคมเดียวกันอย่างใกล้ชิด มีโอกาสแสดงความเมตตาจิตให้กับอบรม บ่มนิสัย ปรับตัวให้เข้ากับกาลเทศะ ซึ่งจะเป็น Catalyst ที่สำคัญในการ หล่อหลอมและสร้างบัณฑิตอันพึงประสงค์ ที่สมมพسانมิติของผู้รู้จัก ผู้รู้ รอบ และผู้มีจิตสำนึก โดยพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กิจกรรม นักศึกษา และกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับสังคม ให้เป็นกลไก สำคัญในการผลิตบัณฑิต

หน้าที่ของนักศึกษา

คำว่า ปัญญาชน ที่สังคมนำมายานานนามนักศึกษาจะต้องมา- วิทยาลัยในปัจจุบันนี้ ถ้าวิเคราะห์ดูจะเห็นว่า มีนัย 2 ประการ คือ เป็น การซักชวนให้เกิดความสัมภารณ์รวมมั่นไว้ก่อนการกระทำการใดๆ ก็ตาม เช่น การเรียนรู้ การฝึกฝน การทดลอง ฯลฯ ที่สำคัญของการเป็นผู้มี การศึกษาจะต้องเป็นผู้รู้จักใช้ปัญญา พินิจพิจารณาปราชญาการณ์ของ สังคมรวมความโดยสรุปแล้ว จะเห็นว่า สังคมกำหนดบทบาทหน้าที่ของนักศึกษา เป็น 3 ประการ คือ หน้าที่เกี่ยวกับตนเอง หน้าที่เกี่ยวกับสังคมภายใน มหาวิทยาลัย และหน้าที่ที่เกี่ยวกับสังคมส่วนรวม

ในด้านที่เกี่ยวกับตนเอง นักศึกษามีหน้าที่ประการแรก คือ การศึกษาหาความรู้ด้วยการเรียนในห้องเรียน ค้นคว้าในห้องสมุด ตลอดจน รับผิดชอบต่องานที่อาจารย์มอบหมาย ทั้งนี้ เพื่อสร้างทักษะในศาสตร์ที่ตนเล่าเรียน การทำหน้าที่นี้ ดำเนินไปด้วยการมีความซื่อตรงต่อตนของ ตรงต่อเวลา วางแผนให้ด้วยการอยู่ในกฎระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ เช่น แต่งกายให้เหมาะสมแก่สภาพนักศึกษา ฯลฯ การฝึกปฏิบัติให้มี ความสามารถในการคิด เรียน อ่าน วิจารณ์ ม่องปัญหาจากทุก ๆ ด้าน (Holistic) และสร้างสรรค์ นักศึกษามีเครื่องภาพในการแสดงออก แต่ต้องไม่ขัด กับกฎหมายของบ้านเมือง และต้องปฏิบัติตามวินัยนักศึกษา มหาวิทยาลัย หวังผลให้นักศึกษาเกิดปัญญาจนถึงขั้นภูวนามยปัญญา (Reflection) คือ ปัญญาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการพินิจพิจารณาด้วยตนเองอย่างถ่องแท้ จะนั้น จึงต้องมีทั้งปัญญา สมารธ และวิจารณญาณร่วมกัน เมื่อนั้น มหาวิทยาลัย ขอนแก่นจะเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการแสวงหา (Enquiry university) เพราะ บันทึกจะเป็นคนมีความสนใจไหร่ มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล มีความคิด วิเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำและสามารถนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ

เพื่อการสนับสนุนให้นักศึกษาดำเนินหน้าที่ของตนเองโดยราบรื่น มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งนักศึกษาจะได้เข้าพบ ขอคำ ปรึกษาหารือ หรือรับฟังข้อแนะนำต่าง ๆ โดยอาจารย์เป็นฝ่ายให้บริการ เกี่ยวกับเรื่องนี้นักศึกษามหาวิทยาลัยอนุญาตให้นักศึกษามหา- วิทยาลัยอื่น ๆ ตรวจสอบอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่พำนักอยู่ในรัฐ มหาวิทยาลัย ทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันได้โดยง่าย และยังมี อาจารย์ที่ปรึกษาหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายหอพัก ฝ่ายกีฬา ซึ่ง จะช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกได้มากขึ้น

ในด้านที่เกี่ยวกับสังคม มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีระบบการให้การศึกษาแก่นักศึกษาให้รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ในด้านนี้ ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น การดำเนินการบริหารกิจการของนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นสังคมของบุคคลที่มีวัยและวัฒนิภาวะคล้ายคลึงกันให้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมของนักศึกษาเอง และสังคมภายนอก โดยมหาวิทยาลัยยอมรับในสถานะภาพขององค์กรนักศึกษา และหน่วยงานที่นักศึกษาก่อตั้งขึ้น เช่น สภานักศึกษา ชุมชน รวมไปถึงพลพรรครดี ฯ ด้วย นักศึกษาทุกคนจึงมีหน้าที่ที่จะต้องใส่ใจในสังคมของนักศึกษาเองโดยใช้สิทธิในการเลือกตั้งนักศึกษาให้เข้ามารับผิดชอบต่อหน้าที่ที่จะต้องใส่ใจในสังคมของนักศึกษาเองโดย ต้นเอง สำหรับนักศึกษาบางคนที่มีผลการเรียนดี มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้สมควรเข้ารับการเลือกสรรเป็นกรรมการบริหารกิจการนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อระบบการบริหารกิจกรรมของนักศึกษานั้น เป็นระบบของการฝึกฝนการเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกันและการรู้จักรับผิดชอบต่อหมู่คณะ ผู้ที่เคยร่วมกิจกรรม จะได้รับประสบการณ์ที่ดีที่จะนำไปใช้เมื่อจบการศึกษาเป็นบันฑิตที่ดี

แน่นอน การศึกษาเล่าเรียนเพียงอย่างเดียวจะไม่อาจทำให้เกิดความสมบูรณ์ได้ นักศึกษาควรถือเป็นหน้าที่เฉพาะตน ในการทำงานอดิเรก บางอย่างที่เหมาะสมแก่ความสนใจของตน เช่น การออกแบบถังภายในให้มีสุขภาพแข็งแรงและบุคลิกภาพดี บางคนอาจสนใจดนตรี ช่างหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์ เหล่านี้เป็นต้นงานอดิเรกเหล่านี้นักศึกษาอาจจะสร้างนิสัยเฉพาะตน หรืออาจหาเพื่อนที่มีสนใจมต้องกันร่วมกันทำก็ได้ มหาวิทยาลัยได้จัดการอำนวยความสะดวกให้แก่ นักศึกษามีช้อคิดเห็น pracownikówจะให้มหาวิทยาลัยดำเนินการใด ๆ ก็สามารถเสนอแนะต่ออาจารย์ที่ปรึกษา หรือคณาจารย์ ตลอดจนผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้จัดสร้างให้ตามควรแก่กรณี

ในด้านที่เกี่ยวข้องส่วนรวม สังคมมหาวิทยาลัยเป็นเพียงหน่วยเล็ก ๆ หน่วยหนึ่งของสังคมประเทศและสังคมโลก แม้จะนับถือตามสังคมประเทศและสังคมโลกต่างยอมรับว่า มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์แห่งพลังอำนาจในการชี้นำ ซักขาว แก้ไข สร้างสรรค์ ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง กิจกรรมด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ตลอดจนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยและของโลก หลักของประชาธิปไตยที่แท้แน่น ประชาชนในชาติต้องมีความเป็นไท ไม่เป็นทาสทั้งในด้านการเมือง หรือด้านความคิดเห็น ความข้ออ้างนี้หมายความว่า ผู้ที่จะถือว่าตนเองเป็นผู้นิยมในระบบบัน្តี้ ต้องเป็นอิสระในตนเอง มีความคิดอ่อน ไม่เป็นคนเชื่อง่าย งมงาย อุ้ยกับข่าวลือ รวมไปถึงมีความเคารพในสิทธิและความคิดเห็นของคนอื่น และตั้งตนอยู่ในครรลองคลองธรรม

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความประถานา ที่จะเห็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นอิสระชนที่แต่ละคนสามารถแสดงบทบาท หรือทำที่ต่อ กิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยเสรี ภายใต้บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและหลัก ศีลธรรม โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นเชื่อว่าความคิดของอิสระชนไม่ว่าจะเป็น เพียงปัจเจกชนหรือมหาชนก็ตาม หากแสดงออกโดยปราศจากอคติแล้ว ย่อมนำพาสังคมไปสู่การพัฒนาสุภาพ ในทางตรงข้าม หากมีผู้ใดผู้หนึ่ง ปราศจากวิจารณญาณ เชื่อข่าวลือ หรือตกอยู่ภายใต้ภายนอกติดความหวาดกลัว แล้ว คนผู้นั้นย่อมเปรียบได้กับทาสซึ่งนอกจากจะไม่สามารถแสดงความคิด สร้างสรรค์แล้ว ยังอาจถ่วงความเจริญของหมู่คณะและประเทศชาติได้

มหาวิทยาลัยขอนแก่นตระหนักในหน้าที่ในการให้การฝึกฝน อบรม นักศึกษาให้รู้จักบทบาทและ หน้าที่ ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม ขันรวมไปถึง หมู่คณะ ประเทศชาติและสังคมโลกโดยการให้การศึกษาทั้งในด้านสร้างสรรค์ อาจารย์ที่อยู่กรอบด้วยคุณธรรม เป็นกällyanamitrat ซักขาวให้ตั้งอยู่ในคุณธรรม

และปกป้องให้พันธุ์ยานธรรม นอกจานนี้ ยังส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาให้แဆ่หาดี ความจริง และความงาม โดยสนับสนุนโครงการบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษา รู้จักการเสียสละ แบ่งปัน หรือให้ความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้ด้อยโอกาสด้านต่าง ๆ มหาวิทยาลัยจัดสร้างระบบข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในด้านสิ่งติดพิมพ์ การกระจายเสียง หรือโทรศัพท์ รวมไปถึงการเชิญวิทยากรต่าง ๆ มาให้ข้อมูล เพื่อนักศึกษาจะได้เรียนรู้ เลือกเฟ้น ความจริง อันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการวางแผนอนาคตของตนเอง และของสังคม ส่วนในด้านความงามนั้น มหาวิทยาลัยพยายามเกื้อกูลในด้านการจัดระบบระบบที่เปลี่ยนต่าง ๆ ทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์ ศิลปะด้านธรรมชาติอยู่ในด้านทักษะนี้ ทั้งหมดนี้ เพื่อการหล่อหลอมให้นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นคนที่สมบูรณ์ เพียบพร้อมที่จะสร้างตนและสร้างชาติต่อไป

การปักครองนักศึกษา

ปณิธานของมหาวิทยาลัยในการปักครองนักศึกษา คือ การฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ถึงผลได้และผลเสียของการอยู่ในสังคมและส่วนรวม และการใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง โดยมหาวิทยาลัยถือว่า นักศึกษา เป็นบุตรนланที่กำลังศึกษาศิลปะแห่งการครองตนและครองใจ

หลักในการปักครองนักศึกษา จึงถือเป็นนโยบายที่จะสร้างให้เกิดความชอบธรรมขึ้นในชุมชนมหาวิทยาลัย ซึ่งมี 4 ประการ คือ

ประการที่ 1 ในด้านธรรมดิริยา มหาวิทยาลัยมุ่งสร้างอาจารย์ให้เป็นตัวอย่างแก่ศิษย์โดยการรักษาศิลให้ปรากฏแก่คนทั่วไปว่า ธรรมดิริยานั้น เป็นจริยัติที่ผู้ดีร่วมชาชีวะเป็นอาจารย์ปฏิบัติอยู่เป็นปกติตรงตามความหมาย

ของคำว่า "ศีล" ซึ่งแปลว่า "ปกติ" มิเพิกเฉยต่อการกระทำอันมีขอบเขต
ทำงานของคลองธรรม แต่มีความมุ่นที่จะใช้ปัญญาแก้ไขปัญหาทั้งของตน
และของสังคม เพื่อให้ปรากฏแฟชั่นว่า ศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่แท้จริงนั้น คือ
ความดี ความงาม ความจริงและความประพฤติชอบ ส่วนลาก ยศ สมบัติ
และอำนาจ เป็นเพียงเครื่องประดับภายนอก ไม่มีคุณค่าทางยืนนาน

ประการที่ 2 ในด้านการแสวงหาและสร้างภูมิปัญญาให้เกิด
ขึ้นได้ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของสังคมในด้านต่าง ๆ มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ ทั้งระหว่างอาจารย์
กับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยน
ทัศนะเชิงกับและกันอย่างกว้างขวาง นักศึกษาต้องตระหนักรู้ว่า ในสายตาของ
อาจารย์นั้นถือว่า นักศึกษามิใช่เป็นเด็กแล้ว อาจารย์จึงให้ความเคารพใน
ความคิดเห็นของนักศึกษา พัฒนาที่จะนำปัญหามากมายกิปราย หรือ สนทนາ
ได้ตอบกัน ถึงแม้ว่าอาจารย์มิที่ไม่เห็นพ้องต้องกันอยู่บ้าง อย่างน้อยก็มีการ
ฟังเหตุผลเชิงกับและกัน ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า นักศึกษาจะได้เลิ่งเห็นและมั่นใจว่า
อาจารย์มิใชgwang ฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและรับนับถือว่าเป็นเรื่องจริงจัง
เพื่อให้เกิดปัญญา เพื่อการนี้สังคมจึงยินยอมให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ซึ่ง
มีความเป็นไท (freedom) พันจากกระบวนการจำจาระบุนความคิดต่าง ๆ
ที่มีอยู่ในสังคม ตลอดจนยอมรับว่ามหาวิทยาลัย เป็นที่ซึ่งมีความสงบเรียบร้อย
ดีแล้ว จนสามารถรัฐไม่เข้าไปบีบคั้นหรือควบคุมบุคลากรของมหาวิทยาลัย
ความเป็นไทของมหาวิทยาลัย เช่นนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามหาวิทยาลัย
เป็นแหล่งที่มีความเป็นไททางวิชาการ หรืออย่างที่เรียกวันว่า เป็นอิสระทาง
วิชาการ (Academic freedom) จากความเป็นไท ไม่อยู่ภายใต้อำนาจแห่งรัฐ
ตลอดจนศาสนจักร จึงทำให้มหาวิทยาลัยสามารถค้นคว้าหาสัจธรรม หรือ
ความจริงในด้านต่าง ๆ และหยิบยื่นให้แก่สังคมและมวลมนุษย์

นอกจากอาจารย์จะมีเสรีภาพทางวิชาการและทางการสอนอย่างกว้างขวางแล้ว นักศึกษา ก็ต้องพัฒนาให้เกิดความสำนึกร่วมในเสรีภาพที่มีมหาวิทยาลัยมอบให้ในการแสดงความรู้ ให้คุณเดียงกับสิทธิของอาจารย์ด้วยมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีทัศนคติว่า อาจารย์กับนักศึกษามีสิทธิเท่าเทียมกันทางปัญญา (Intellectual Equals) เพื่อที่จะกระตุ้นให้นักศึกษาได้สำนึกร่วม ไม่ใช่เป็นฝ่ายรับแต่ฝ่ายเดียว สามารถที่จะแสดงออก ให้ความคิดเห็นหรือโต้แย้งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและแสดงความเจริญของงานทางสติปัญญาได้ (Knowledge can be authoritative but not authoritarian) สังคมในมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ยอมรับนักศึกษาเป็นเสมือนเพื่อนร่วมทางในการศึกษา ความรู้ จะนั้น การศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะรวมสิ่งสำคัญ 2 อย่างไว้ด้วยกัน คือ เสรีภาพในการสอน และเสรีภาพในการศึกษา (Freedom to teach and Freedom to learn) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ การสร้างความหมายให้แก่ชีวิตทั้งนักศึกษาและอาจารย์ ได้สมกับปรัชญาแห่งเสรีภาพทางวิชาการ

การสร้างให้เกิดสิ่งที่กล่าวมา อาจต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของ การศึกษา อาจารย์ในมหาวิทยาลัยทั่ว ๆ ไปจะถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบ Mass of knowledge คือ ความรู้ที่เป็นหลักในแต่ละวิชา แต่มหาวิทยาลัย ขอนแก่นมีปณิธานให้อาจารย์ส่งสอนนักศึกษาให้นำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ และใช้แก้ปัญหาได้ นอกจากนั้น ยังสามารถตั้งปัญหาสอบถามในสิ่งที่ลึกซึ้ง มากขึ้นไปอีก (Inquiry) อันจะนำนักศึกษาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น คือ การชี้นำ (Advocate) และการริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity and Innovation)

มหาวิทยาลัยมุ่งหวังให้นักศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิด ปัญญา (Wisdom) โดยเน้นการฝึกพัฒนาระบบ ความสามารถในการแสดง หาข้อมูลที่ถูกต้อง และการคิดพิจารณาอย่างมีเหตุผล ซึ่งทางพุทธศาสนา

ได้กล่าวว่า คนที่สมบูรณ์จะต้องพร้อมด้วยปัญญาในระดับต่าง ๆ ซึ่งได้แก่

1. สุ่มยปัญญา (Perceiving) ปัญญาที่เกิดจากการได้ยินได้ฟัง (Information)

2. จินตมยปัญญา (Reasoning) ปัญญาที่เกิดจากการคิดพิจารณา โดยใช้เหตุผล ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาทางวิทยาศาสตร์

อันประกอบด้วย

- การรู้ว่าเป้าหมายคืออะไร ทำไปเพื่ออะไรเหตุใด (Sense of purpose)

- การรู้สัดส่วน และความสำคัญตามกาลเทศะ (Sense of proportion)

- การสร้างจิตสำนึก เพื่อให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง (Sense of passion)

3. ภารานามยปัญญา (Reflection) ปัญญาที่เกิดขึ้นจากการเจริญสติ เจริญสมารธ ซึ่งเป็นเครื่องหนุนให้เกิดปัญญาอีกขั้นมาโดยมีสมารธ

เป็นพื้นฐาน เป็นปัญญาที่เกิดเนื่องจากภารานามิจพิจารณา ด้วยตนเองโดยถ่องแท้ และหนุนตัวไปเองโดยอัตโนมัติ

ประการที่ ๓ ในด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยนั้น ลังคม
ภายในมหาวิทยาลัยต้องมีการส่งเสริมการปฏิวัติตามระบบประชาธิปไตย
อย่างจริงจัง แต่ระบบประชาธิปไตยของมหาวิทยาลัย ต่างกับระบบ
ประชาธิปไตยในการปกครองประเทศอยู่ตรงที่ คณาจารย์จะต้องมีทั้ง
ความรับผิดชอบในการบริหารมหาวิทยาลัย และในการประสิทธิ์ประชาธิ
วิชาการ ซึ่งจะต้องมีเกณฑ์ มีมาตรฐานในทางวิชาการ จึงไม่อาจให้วิธีการ
ออกเสียงลงคะแนน ว่าปีนี้จะต้องได้เกรด A ยกขั้นทั้งหมดโดยไม่มีการสอบ
หรือมิใช่ว่าจะยอมให้นักศึกษาออกเสียงลงคะแนนแต่ตั้งคณบดีหรือ

คณาจารย์ที่มาสอนดูระบบประชาธิปไตยภายในมหาวิทยาลัยมีความหมายว่า นักศึกษามีโอกาสได้แสดงความเห็นได้โดยเสรีเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน หรือการวิจัยในมหาวิทยาลัย อันจะนำไปสู่การอภิปรายทางกฎหมาย หรือ ในเรื่องที่เกี่ยวกับสวัสดิภาพ และบริการนักศึกษา นักศึกษามีสิทธิอภิปราย ออกความเห็นพร้อมด้วยเหตุผล และจะต้องมีความรับผิดชอบตามหน้าที่ โดยร่วมฝึกการบริหาร และมีหน้าที่ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อบังคับ ต่าง ๆ ให้นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใจโดยถ่องแท้ รวมทั้งออกความเห็นได้ใน เริงสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยจึงได้จัดให้มีการเลือกตั้งโดยให้ นักศึกษาเองเป็นผู้ดำเนินการเป็นกรรมการสมโภช กรรมการหอพัก กรรมการ สวัสดิการ และกรรมการในกิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ

องค์ ระบบประชาธิปไตยภายในมหาวิทยาลัยนี้มิใช่จำกัดจะพึ่งมีใน หมู่นักศึกษาเท่านั้น หากแต่การปฏิบัติในหมู่อาจารย์เอง ก็เป็นไปตามวิถี ทางของระบบประชาธิปไตย เพื่อให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่นักศึกษาของ มหาวิทยาลัย อันจะเป็นการป้องกันความยุ่งยากในการปอกครองทั้งคณาจารย์ และศิษย์

ประการที่ 4 ในด้านการเสริมสร้างวิชาธรรมยาณ เพื่อช่วยปลูก ฝังระบบประชาธิปไตยให้ประทับใจนักศึกษานั้น มหาวิทยาลัยจะให้ นักศึกษามีโอกาสได้ประชุมพิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับประเด็นที่ เป็นปัญหาสำคัญที่จะทำการตัดสินใจ สนับสนุนการอภิปรายแสดงความ คิดเห็น ตลอดจนถ้าจำเป็นที่จะต้องดำเนินการการลงประชามติควรดำเนิน การด้วยวิธีการใด อาจารย์จะมีบทบาทเป็นที่ปรึกษา คอยช่วยเหลือและวิธีการ ด้วยสันติวิธีให้โดยมีมาตรฐานต่อนักศึกษา เพื่อที่จะชี้ชวนซักนักศึกษา ให้กระทำการใด ๆ ได้ด้วยวิธีการอันเหมาะสม ถูกต้อง และนิ่มนวล หาก มีข้อขัดแย้งกันภายในมหาวิทยาลัยก็ต้องมีเรื่องที่นักศึกษาพร้อมใจกัน

ประท้วงในกิจการของมหาวิทยาลัยก็คืออาจารย์และฝ่ายบริหารก็จะทำหน้าที่ดูแลสอดส่องให้การประท้วงนั้นเป็นไปด้วยเหตุผลและมีระเบียบ ไม่ได้เกิดเหตุร้ายรุนแรง

ในการประท้วงเรื่องต่าง ๆ นักศึกษาควรจะต้องพิจารณาประเด็นเรื่องราวที่จะทำการประท้วงโดยถ่องแท้ ด้วยวิธีการอันมีเหตุผลนักแน่น มีขั้นตอนรูปแบบ และอนึ่งสาหรูป เพราะจะมีบุคคล หลายประเภทพยายามใช้ วิธีการหลอกลวง ปลุกระดม ให้ข้อมูลเท็จ ฯลฯ จะนั้น นักศึกษาต้องมีจิตใจที่มั่นคงและสงบ ปราศจากอุดมทั้ง ๓ คือ โหสกติ ความโกรธชุนเฉียว ภัยคติ ความหวาดกลัว และโมหคติ ความมัวหมา การเข้าร่วมประท้วงทั้งที่ยังไม่ทราบเหตุผลอันแท้จริงหรือยังไม่ได้พิจารณาข้อดีข้อเสียให้รอบคอบก่อน เพียงแต่อาศัยความรักเพื่อน รักหมู่คณะ นอกจากจะเป็นการทำให้ระบบประชาธิปไตยต้องเสียหายแล้ว ยังอาจเป็นการเปิดช่องให้มีผู้ใช้อุบัtyชักจูง ใช้นักศึกษาเป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์อันมิชอบเป็นส่วนตัวหรือเพื่อพรรคพวก ของเข้า ซึ่งในที่สุดอาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียซึ่งของมหาวิทยาลัย ขอนแก่นและส่วนรวมได้

นักศึกษาส่วนใหญ่รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา ต่างมีความประนโนดี ต่อบ้านเมือง ดังนั้น หากได้รับประสบการณ์ และได้รับคำปรึกษาที่สุขุม รอบคอบ ก็จะมีความรับผิดชอบ และได้มีโอกาสเรียนรู้จนสามารถที่จะปรับพฤติกรรมที่เกิดจากอารมณ์รุ้ววามให้กลายเป็นความสุขุม ใช้จารนญาน และเกิดปัญญา ทั้งนี้ เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะพัฒนาบุคลิกภาพและจิตใจ ของตนเอง จนถึงขั้นสามารถสร้างเจตนาณณ์ที่ดีงามและเป็นประโยชน์ต่อ สังคมส่วนรวมและประเทศชาติได้

วินัยนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเป็นสังคมของบุคคลที่ไฟใจในความก้าวหน้าในการศึกษา หาความรู้ และปรับปรุงสติปัญญา ฉะนั้น เป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัย ขอนแก่นก็เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สามารถสร้างตนเอง จนมีความรอบรู้ และประสบการณ์ในระดับมาตรฐานตามที่ฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้จึงจะได้รับปริญญาบัตร เป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมและสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในเวลาเดียวกัน มหาวิทยาลัยก็มีระเบียบประเพณี ของสังคมส่วนใหญ่ที่มีมาตรฐานต้องการให้มหาวิทยาลัยกดขันนักศึกษา ให้อยู่ในการอบรมระเบียบของสังคมและวินัยนักศึกษา เพื่อฝึกความรับผิดชอบ ในการเข้าชั้นเรียนและห้องปฏิบัติการ เพื่อรับการถ่ายทอดความรู้ให้กันตาม กำหนดและยังต้องทำความสนใจและประสบการณ์พิเศษด้วย เพราะ นักศึกษา อาจารย์และมหาวิทยาลัยได้ตั้งความหวังให้สูงส่งและกรา旺ช่วง จึงต้องร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่เดินทางจนถึงเป้าประสงค์ ที่มีอยู่ร่วมกันดังกล่าว โดยมีระเบียบปฏิบัติ ข้อบังคับ หรือวินัยนักศึกษา เป็นเครื่องมือที่จะสร้างความสงบ และความร่มเย็น ให้เกิดขึ้นกับสภาวะ ทางจิตใจของนักศึกษาแต่ละคนและโดยส่วนรวม เป็นเส้นทางที่จะเปิด โอกาสให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาอารมณ์และบุคลิกภาพของตนได้อย่างสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยจึงมีได้บังคับให้นักศึกษาอยู่ในกรอบของข้อบังคับหรือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ใหญ่แต่ถ่ายเดียว เพราะการกระทำเช่นนี้ จะเป็นการร่วง การพัฒนาทางอารมณ์และความคิด รวมทั้งความสามารถในการนำเสนอผลของนักศึกษาซึ่งจะมีผลสะท้อนไปถึงชีวิตอนาคต และในท่านของเดียวกัน หากจะเอาใจนักศึกษาไปทุกด้าน ก็จะไม่สามารถรักษาและเป็นผู้นำของ มหาวิทยาลัย รวมทั้งการทดสอบประเมินผลการศึกษาอย่างยุติธรรมได้

และจะทำให้บุคคลในวัยที่มีอารมณ์อ่อนไหวเป็นพิเศษ เกิดความเครียดกับการไม่รับผิดชอบ ขาดความมานะอดทน และเกิดความหลงระเริงไปตามอารมณ์ ไม่ประพฤติดนอยู่ในกรอบของความเป็นนักศึกษา เป็นผลเสียต่อชีวิตอนาคตของนักศึกษาเองเป็นอย่างยิ่ง

ชีวิตในหอพัก

หอพักนักศึกษา เป็นกิจการสาธารณูปโภคซึ่งเนื่องกับบริการอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดบริการแก่นักศึกษาโดยมิได้วางผลกำไร นักการศึกษาถือว่า หอพักนักศึกษานับว่าเป็นส่วนรวมที่สำคัญสุด ที่นักศึกษาอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน จะได้อยู่ร่วมกัน มีโอกาสเรียนรู้การดำเนินชีวิตของกันและกัน ตลอดจนได้ผู้นำมิตรร่วมด้วย ที่จะยืนยันว่าอยู่ในอนาคต แม้จะต้องแยกย้ายไปดำเนินอาชีพแตกต่างกัน ก็คงความเป็นเพื่อนไว้ไม่เสื่อมคลาย นอกจากนี้ หอพักนักศึกษายังเป็นที่พักเมื่อจะไม่อาจอำนวยความสะดวกสบายได้เสมอหนาของตน แต่ก็ขึ้นชั้นปัญหาในด้านการเข้าใจสื่อแอล หรือความหวาดกลัวจรรยาดี ไปได้ มิหนำซ้ำ หอพักนักศึกษายังทำให้นักศึกษาใกล้ชิดกับบริการของมหาวิทยาลัยด้วย

เพราะหอพักนักศึกษาอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษานานาประเทศ ดังที่กล่าวมา จึงมีนักศึกษาต้องการพักอาศัยในหอพักมากขึ้นและประกอบกับการขยายกิจการของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างกว้างขวาง จำนวนหอพักนักศึกษาจึงกลายเป็นทรัพยากร้อนจำากัด ที่มหาวิทยาลัยหางบประมาณมาก่อสร้างได้ยาก อีกทั้งค่าก่อสร้างในปัจจุบันสูงมาก ค่าบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายด้านน้ำประปา-ไฟฟ้าในแต่ละปีเกินกว่ารายได้ที่ได้รับจากค่าบำรุงที่นักศึกษาจ่ายให้กับมหาวิทยาลัย จึงทำให้สภาพหอพักค่อนข้างแออัด

จนกระทั่งในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ผู้บริหารมหาวิทยาลัยชุดนี้ ได้พยายาม
ฝ่าฟันคลาย โดยการสร้างหอพักเพิ่มขึ้นเป็น 1 หอ ซึ่งการดำเนินงานใน
เรื่องนี้มิใช่ของง่ายเลย สภาพเช่นนี้นักศึกษาควรรับทราบข้อเท็จจริงว่า
นักศึกษาทุกคน ต้องร่วมกันเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณูปโภคที่มีมหาวิทยาลัยจัด
ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ส่วนรวม ควรใช้โดยความสำนึกรักในการประนයด
และทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างความสำนึกรักในด้านการรักษาอนามัย
และสิ่งแวดล้อม เช่น รักษาระบบน้ำ อาหาร การกำจัดขยะปฏิกูลต่าง ๆ เป็นต้น

ในการอยู่ร่วมกันในหอพัก นักศึกษาต้องตระหนักรู้ แต่ละคนมา^{จากพื้นฐานทางครอบครัวที่แตกต่างกัน การรู้จักเกรงใจกัน เคราะห์ในสิทธิ}
ส่วนตัวของกันและกัน จึงเป็นการแสดงออกชี้สมบัติผู้ดีที่ผู้มีการศึกษา^{กระทำการเสนอต้นเสมอปลาย เข้าทำงานที่ว่า “อยู่คนเดียวระวังความคิด อยู่}
^{ร่วมมิตร ระวังเวลา ภัยามบรรยาย” ประสบการณ์ในการอยู่หอพักนักศึกษา}
จะสอนให้นักศึกษาเข้าใจถึงลักษณะอันละเอียดอ่อนในด้านฐานะทางเศรษฐกิจ^{ของเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน อันจะมีผลกระทบต่อส่วนรวมได้อย่างไม่น่าเชื่อ}
ตัวอย่างเช่น นักศึกษานางคนมากจากครอบครัวร่ำรวย ถ้าแสดงความ^{ร่ำรวย ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย อาจกระทบกระเทือนต่อจิตใจของนักศึกษาที่}
ขาดแคลน ทำให้เกิดความต้องการเอาอย่าง หรืออาจจะถูกซักนำให้เกิดการ^{ลักโมย ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อสังคมส่วนรวม ในทางตรงข้าม}
นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่ขัดสน อาจแสดงความมักได้เห็นแก่ตัว ซึ่ง^{ผลที่สุดก็ทำให้เกิดความรำร้ายในกรุญหูร่วมกัน ดังนั้น เพื่อขัด}
ปัญหาในทำนองนี้ นักศึกษาทุกคนควรมีความคิดที่แยกคายในการอยู่^{ร่วมหมู่คณะโดยรู้จักให้ปัน ช่วยเหลือเจือจานแก่กันและกัน ทำตัวเสนอตัว}
ไม่ควรทำตัวเด่นในทางโ้ออวดหรือทำตัวให้เป็นบุคคลที่มีปัญหาแก่นมุคหนะ

นโยบายการรับน้องใหม่

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้วางนโยบายการรับน้องใหม่ในรูปแบบใหม่มารดาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 โดยได้วางแนวปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนว่า การรับน้องใหม่จะต้องเป็นไปตามกรอบธรรมเนียมประเพณีเพื่อเสริมสร้างความรักความสามัคคี ความมั่น้ำใจ และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยดีอีก นักศึกษาทุกคนมีสิทธิ และศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน หลักเลี้ยงจากการใช้ความรุนแรง หรือกลั่นแกล้งบังคับให้กระทำในเรื่องที่ไม่เหมาะสม ห้ามนี้ เพื่อมให้เกิดเหตุการณ์หรือเรื่องเสียหายขึ้น หากมีเหตุการณ์ไม่เหมาะสม ก็จะต้องมีผู้รับผิดชอบ และถ้ารุนแรง ก็มีบทกำหนดโทษตามแต่กรณี เช่น เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา นอกจากนั้น การรับน้องใหม่ จะต้องเป็นไปในลักษณะเปิดเผย อยู่ในกรอบเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด คณาจารย์และผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมด้วยกันได้ตลอดเวลา

การจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยมีแผนระยะยาวที่จะทำให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งการแสวงหา ชีวิต คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้เสียสละกำลังกาย กำลังใจ เพื่อให้แผนงานเหล่านี้บรรลุผล ซึ่งจะได้ดำเนินการตามแผน ดังนี้

- ขยายอุดมศึกษาออกไปในส่วนภูมิภาคเพื่อนำและรองรับการพัฒนาภูมิภาคและสนับสนุนการศึกษาต่อของนักเรียนต่างจังหวัดโดยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นในส่วนภูมิภาค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเมืองหลักและเมืองรองของประเทศไทย

2. กองทุนพิเศษช่วยเด็กยากจนที่มีศักยภาพ สร้างกลไกการรับโครงการ หรือกองทุนพิเศษ เพื่อเด็กยากจนที่มีศักยภาพ โดยกำหนดกลุ่มอาชีพและพื้นที่เป้าหมายอย่างชัดเจน โดยสร้างกลไกการรับพิเศษ โดยให้มีน้ำหนักการพิจารณาไปที่ภูมิหลังทางเศรษฐกิจสังคมและสติปัญญาของผู้สมัคร
3. ขยายการจัดการศึกษารองรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายขึ้น และส่งผลต่อความต้องการ การศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นทั้งในเชิงปริมาณ รูปแบบและเนื้อหาสาระ โดยให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักเรียนยากจน แต่มีศักยภาพตั้งแต่ระดับประถมและหรือมัธยมเพื่อเพิ่มโอกาสการศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษา

การผลิตบัณฑิต

การปรับปรุงการผลิตและการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของชุมชนและ สังคมจะต้องเน้นที่การมีระบบบริหารวิชาการที่ไม่ดึงดัว สามารถปรับนิยาม และเป้าหมายการผลิตบัณฑิตได้รวดเร็ว รวมทั้งเน้นการปฏิรูป ระบบการเรียนการสอนทั้งด้านหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมหลักสูตรที่จะช่วยให้การศึกษามีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับ ความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม

ผสมผสานมิติของผู้รู้ลึก ผู้รู้รอบและผู้มีจิตสำนึกร โดยการพัฒนา หลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน กิจกรรมนักศึกษา และกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษา กับสังคม ในส่วนกลไกสำคัญในการผลิตบัณฑิต

ขยายการผลิตบัณฑิตในบางสาขา เพื่อนำ และรองรับการขยายตัว ของระบบเศรษฐกิจ และความต้องการในการพัฒนาประเทศ รวมทั้ง ปรับปรุงรูปแบบการให้การศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เข้า

กับสภาพปัจจุบันของห้องถีน และความต้องการของภาคการผลิตต่าง ๆ เพิ่มการผลิตกำลังคนทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี โดยเฉพาะที่ระดับบัณฑิตศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในสาขาที่ขยายตัวควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ

พัฒนาสภาพแวดล้อม และความเป็นอยู่ของนักศึกษาตลอดจนกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ให้มีลักษณะสมก erm กับงานจัดการศึกษา งานบริการวิชาการแก่ชุมชน และงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้บัณฑิตมีโลกทัศน์กว้างขวางและมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม

ปรับปรุงระบบการผลิตบัณฑิตทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติให้มีพลวัตสูงขึ้น เน้นการสร้างฐานข้อมูลทรัพยากรัฐมนุษย์ ความไวในการเคลื่อนย้ายทรัพยากร เพื่อปรับการผลิตบัณฑิตตามสภาพความเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน โดย

1. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์วิจารณ์

เน้นทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน เพิ่มจำนวนหลักสูตรนานาชาติ ทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา เน้นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาในต่างประเทศเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษา

มีการพัฒนาหลักสูตร ศึกษาทั่วไปที่เน้นทักษะพื้นฐานบางด้านมากยิ่งขึ้นได้แก่ การจัดการ การใช้เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ ภาษา และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

มีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ร่วมสอน และระบบการเรียนตัวยั่งยืน ให้เป็นระบบคู่ขนานไปกับระบบการเรียนปกติในสาขาวิชาทุกสาขา

เพิ่มจำนวนหลักสูตรเฉพาะกิจในรูปแบบใหม่ ๆ มากขึ้น รวมถึง หลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ หลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ หลักสูตรองค์สภาพปัญญาชุมชน หลักสูตรส่งเสริมคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตรผู้นำชุมชนสำหรับสงเคราะห์ เป็นต้น

2. ปรับปรุงการประเมินผลการเรียน จากมิติของผู้รู้ลึก รู้รอบ และมีจิตสำนึก

มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสำหรับสังคมยุคใหม่ ในรูปแบบของมหาวิทยาลัยแห่งการแสวงหา (Enquiry University) โดยมุ่งหวังให้บัณฑิตนั้นเป็นผู้มีความสนใจ ใฝรู้ มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพและวิชาการไปใช้ในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในกลุ่มผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพวิชาการของตน

การประเมินผลการเรียน ไม่จำกัดอยู่เพียงระดับความจำหรือความเข้าใจ แต่สามารถบรรลุในวัตถุประสงค์ระดับที่สูง เช่น ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน เป็นต้น จะไม่จำกัดเพียงการวัดความรู้ทางวิชาการตามตัวหนังสือ แต่จะครอบคลุมไปถึงการวัดทักษะวิชาชีพ ทักษะคติ และอื่น ๆ ด้วย

3. สร้างบัณฑิตให้มีพันธุ์กับประเทศ โลก ได้ทั้งเชิงรุก และเชิงรับ

สนับสนุนนักศึกษาที่ทำงานหารายได้ในระหว่างเรียนเพิ่มมากขึ้น มีการกำหนดสาขาวิชาที่เป็นลำดับความสำคัญในการผลิตบัณฑิต ในทุกช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา

มีการบูรณาการกิจกรรมนักศึกษาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา เช่น การกำหนดให้กิจกรรมนักศึกษาเป็นงานบังคับของรายวิชา บางด้านที่มีความเหมาะสม เป็นต้น

มีจำนวนโครงการกิจกรรมนักศึกษาที่มีลักษณะสัมผัสรุ่มน้ำเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโครงการที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยด้วยกัน และระหว่างมหาวิทยาลัย กับหน่วยงานต่าง ๆ

4. ปรับปรุงระบบ และวิธีการสอนภาษา ให้บริบทของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะ และความรู้ เพิ่มเติมจากการเรียนแบบมุกข์ปากะ เพื่อให้บัณฑิตสามารถปรับตัวได้ทัน กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเทคโนโลยีหลังสำเร็จการศึกษา สามารถ พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องขณะประ觥ขออาชีพ พัฒนาการเรียนการสอน แบบพึงตนเองหรือการเรียนการการสอนภาษาไทยคำแนะนำ ซึ่งต้องอาศัย เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัย

5. ระดมและใช้ทรัพยากรเพื่ออุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการและการบริหาร จัดเครือข่ายการถ่ายทอดความรู้ การวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีอันมีลักษณะเฉพาะตัว ให้แก่แต่ละชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งมีความต้องการ และศักยภาพ ต่างกัน สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำการศึกษาออกไปสัมผัสรุ่มน้ำมายังจำนวนมาก พัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวกับความชำนาญการของสถาบันต่าง ๆ พัฒนา และส่งเสริมให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ตระหนักในบทบาทและความสำคัญ ของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน จัดทำโครงการเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นแบบเบ็ดเสร็จ เพื่อกำหนดทิศทางของศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง

เพื่อส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัย

จะต้องเน้นการผลิตกำลังคนที่มีความสามารถแข่งขันในระบบเศรษฐกิจสากล
ควบคู่ไปกับการสร้างกำลังความรู้ เพื่อให้เท่าทันคุ้ค้า-คู่แข่ง และเพื่อการ
พัฒนาเองในระยะยาว

1. พัฒนาคุณภาพคนเพื่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
พัฒนาคุณภาพบัณฑิต และกำลังคนในตลาดแรงงานทุกระดับเพื่อการ
แข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการ
มีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนสากลเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ทักษะด้านภาษา การจัดการ
การใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะด้านภาษามี
การจัดสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองเพิ่มมากขึ้น

มีกิจกรรมทางวิชาการนานาชาติ และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนทาง
วิชาการ ระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นในมหาวิทยาลัย เช่น การแลกเปลี่ยน
อาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษา การจัดหลักสูตรร่วมกับสถาบัน
ต่างประเทศ โครงการวิจัยร่วม หลักสูตรนานาชาติ สถาบันเพื่อการศึกษา
สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทยคู่ค้า-คู่แข่ง และ
ประเทศเพื่อนบ้าน องค์กรไทยดีศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

2. เป็นศูนย์บริการการศึกษาระดับภูมิภาคและนานาชาติ

ขยายขอบเขตการแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัย
กับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ รวมถึงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และ
นักศึกษาด้วย

สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงข่าวสารข้อมูลกับสถาบันในต่างประเทศ ใน
ด้านการผลิตบัณฑิตเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นฐานในการวางแผนการความร่วมมือ
ระหว่างกันในการผลิตบัณฑิตบางสาขา...●

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา

33/17-18 ถ.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทร. (043) 236344

